

ABSTRACTS

David Bunikowski

Hegemons and their law in the time of the Polish communism. An attempt at a constitutional, legal and philosophical analysis

The author, developing his theory of hegemony, interprets legal and real actions taken by the Secretaries of the Polish United Workers' Party: Bierut, Gomulka, Gierek, General Jaruzelski, and by the Party itself. According to the constitutional and legal analysis, the Polish communist Secretaries did not often obey the law which was valid at the time. There are many examples of such actions: from illegal judicial processes „on demand of the authority”, through criminal sanctions as well as civic and real restrictions for members of the political opposition, to unofficial officials' appointments or political directives/unofficial law of the Party, and marginalization of the due constitutional powers. The most controversial case of the realization of the hegemony law by the Party seems to be the enforcement of the martial law by General Jaruzelski in December 1981.

Keywords: communism, hegemony, law, Poland.

Michalina Duda

Value added tax rates in the light of Community law

This paper focuses on the current Community legislation concerning the value added tax rates. The fundamental point of this attempt is that the definitive VAT system based on taxation at origin would require a higher degree of harmonization of VAT rates compared to the current system based on taxation at destination. The first part of the paper reviews both amendments to provisions on the tax rates and the policy adopted by Community authorities in order to establish more uniform VAT rates structure. The following parts present a legal framework for the application of standard and reduced VAT rates in Member States. Due to the fact that the European Commission has launched a broad consultation process on the functioning of the current VAT system,

including the structure of reduced rates, particular attention is paid to the existing provisions on reduced, super reduced and parking rates.

Keywords: tax rates, value added tax.

Zdzisław Gordon

Share capital in stock corporations under Polish law.

Nature – functions – perspectives

Share capital of stock corporations is a monetary value whose equivalent shareholders are obliged to contribute to a company, and which cannot be paid back by a company to shareholders throughout its duration. Share capital exercises three functions: legal, economic and security-enforcing. From a traditional perspective the security (guarantee) function is the most important and it entails that share capital constitutes a guarantee of protecting a company's creditors. In the literature, however, the ability of share capital to perform this function has been more and more often undermined and consequently proposals are put forward to resign from the construction of share capital. The decision to reform share capital of a limited liability company in Polish law, too, seems already to have been decided upon. It is, however, unacceptable to completely resign from the protection of creditors' interests since the law must provide protection for weaker participants of trading such as small entrepreneurs in relation to stock companies. A serious alternative to share capital, however, seems to be the protection of creditors through the so-called solvency test, which subjects the payments for the benefit of shareholders to the condition that a company's assets at least balance its liabilities after such a payment. The protection of creditors based on the solvency test is not, however, free from faults. If the construction of share capital was to be resigned from and the solvency test was to be adopted to serve the function of a means of protecting creditors, it seems necessary to develop a characteristic buffer which would prevent using the construction of a limited liability company in high risk ventures and shifting a considerable amount of this risk on to the company's business partners, not to mention defending against making use of it for common fraud. The role of such a buffer might be played by an obligatory reserve capital based on the German UG model or the institution of obligatory transformation of a non-stock corporation into a traditional stock corporation with a share capital once it reaches a certain turnover in a prescribed period of time.

Keywords: stock corporations – share capital.

Agnieszka Huterska

**Statutory limitations of issuing debt instruments
by units of local government in Poland**

This article presents debt instruments used by units of local government in Poland and limitations of issuing these instruments. A conclusion that arises from this review is that legal regulations related to indebtedness of local government units as well as to their instruments of debt management are characterized by inconsistency and temporariness. This is a strong argument for possibly immediate preparation of comprehensive but transparent regulations in this area.

Keywords: debt instruments, units of local government.

Aleksandra Jezierska-Thöle

**Changes and directions in the socio-economic development
of rural and urban areas of the River Drwęca Basin**

The article presents the diversity in the socio-economic development of rural and urban areas in the River Drwęca Basin conditioned by the demography, history and geography of the region. The time span in question is from 1995 to 2007. In order to delimit the demographic changes the Perkal method was used, while the complex assessment of diversity in economic development was based on Hellwig's synthetic indicator called 'taxonomic method of diversity'. Regional diversity is visible in the following three areas: economic (increased spread of the entrepreneurship index), social (increased diversity in unemployment rate), spatial (in the income of boroughs and in the expenses per head) as well as in agriculture (due to diverse natural conditions and low level of both social and technical infrastructure). The paper also shows the new directions and chances for further development.

Keywords: rural areas, socio-economic development.

Marek Matuszak

**Which theories can explain the emerging economic problems?
Theories of the firm in the new institutional economics**

The article presents basic assumptions and new theories of the firm connected with New Institutional Economics (NIE). NIE is regarded as a stream of research which enlarges and enriches the neoclassical economics. NIE focuses on the phenomena ignored by the traditional economics. The research field of NIE is very diversified but the adhesive which integrates all its streams is the

idea that the main determinants of the development are institutions. The following part of the article contains a brief presentation of the notion, the significance and the types of institutions. It is stated that the market and its mechanisms depend on the characteristics of institutions which define its nature. Next the article presents briefly new theories of the firm related to NIE – the moral hazard or agency- theoretic approach, transaction cost economics approach and „capabilities” approach. The last part of the article examines the importance of institutions for creating the competitive advantage of a firm and of economies.

Keywords: agency theory, contractual theory of the firm, institutions, new institutional economics (NIE), new theories of the firm, transaction costs.

Ireneusz Nowak

The principle of tax proceedings conduct arousing confidence in tax bodies. Theory and judicature

The aim of the publication is to point out that the principle of tax proceedings conduct arousing confidence in tax bodies has prescriptive character. All the same, as a legal norm to be universally binding, it has particular procedural effects for the tax bodies, and its contravention may lead to the cassation or invalidity allegation of an individual administrative act.

Keywords: general rules of tax procedure, principle of confidence, tax bodies, tax proceedings.

Wojciech Ożarowski

The stress of bank employees

The present article aims at coping with the stress of a bank employee. The investigated group determined 54 workers of different bank agencies: customer consultants and cashiers. A questionnaire of inquiry as well as a CISS questionnaire by Endler and Parker have been used as tools. Advisers cope with stress better than cashiers. Stress bears on their effectiveness. Cashiers feel greater stress due to worse relations with their superiors, high responsibility at work, anxieties concerning excessive duties and routine practices. They use different stress management strategies – there is no prevailing strategy. The employees in both departments try to cope with stress impromptu, without analyzing its reasons, which leads to the rapid deterioration of their psychophysical condition and to the development of professional burn-up symptoms.

Keywords: bank workers, CISS questionnaire, professional stress, stress management strategies.

Joanna Szalacha

The hypothesis of a syndrome of conservatism on the regional labor market. A draft of the research on regional employees' and employers' attitudes towards the development of the professional competence in the region of kujawsko-pomorskie

The article presents some analytical outcomes of the sociological research that took place in June 2009 within companies in kujawsko-pomorski region. The research raised questions about professional training needs of companies and attitudes towards personal abilities, as well as professional development of the company staff. The research was completed by means of an internet poll among the staff of these companies. The article elaborates a hypothesis that there is a specific syndrome of conservatism towards market challenges and different issues of the human capital development. The syndrome concerns both companies and their staff, and can be dangerous for local economic development.

Keywords: conservative attitude, employees' capacities, labor market research, training needs.

Andrzej Tokarski

Account of insolvency cost

The account of the insolvency cost is a modern tool for management accounting, enabling to satisfy the creditors of the insolvent company to the largest extent, by minimizing and controlling the costs incurred by an entity. In addition, it allows the application of appropriate actions and measures preventing from bankruptcy in the occurrence of a unit being in financial difficulty, and it demonstrates the capacity to improve performance.

The application of the insolvency cost account permits a bankruptcy cost reduction, whose amount depends on a particular industry, value of company assets, insolvency forms, and the insolvency process duration. In practice, it permits to minimize the incurred insolvency costs to essential and necessary costs for the proper conduct of the insolvency proceedings.

Keywords: cost of insolvency, cost of insolvency proceedings, insolvency, insolvency-preceding costs.

NOTY O AUTORACH

Dawid Bunikowski, dr, Katedra Prawa Administracyjnego, Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu.

Michalina Duda, dr, Katedra Finansów i Prawa Finansowego, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.

Zdzisław Gordon, dr, Katedra Prawa Handlowego, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu; Katedra Prawa, Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu.

Agnieszka Huterska, dr, Katedra Zarządzania Finansami, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Aleksandra Jezierska-Thöle, dr, Zakład Gospodarki Przestrzennej i Planowania Strategicznego, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Marek Matuszak, dr, Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych w Płocku, Politechnika Warszawska; Katedra Marketingu, Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu.

Ireneusz Nowak, dr, Katedra Materialnego Prawa Podatkowego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Łódzki.

Wojciech Ożarowski, dr, Wydział Humanistyczny, Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi.

Joanna Szalacha, dr, Katedra Nauk Społecznych, Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu.

Andrzej Tokarski, dr, Katedra Rachunkowości, Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu.

INFORMACJE DLA AUTORÓW

Redakcja przyjmuje artykuły niepublikowane, dotyczące szeroko rozumianej tematyki ekonomicznej, prawnej i zarządzania. Teksty należy przysyłać do końca stycznia danego roku na adres: wydawnictwo@wsb.torun.pl. Artykuł powinien mieć objętość 14–20 stron, być podzielony na numerowane wprowadzenie, śródrozdziały i podsumowanie. Należy do niego dołączyć:

- imię i nazwisko autora, tytuł naukowy, stanowisko, pełnione funkcje i miejsce pracy oraz e-mail i numer telefonu,
- abstrakt zawierający w formie maksymalnie skondensowanej (6–8 wierszy) podstawowe tezy artykułu i jego najważniejsze wyniki,
- symbol klasyfikacji publikacji ekonomicznych JEL (http://www.aeaweb.org/journal/jel_class_system.php),
- słowa kluczowe,
- tłumaczenie abstraktu, tytułu i słów kluczowych na język angielski.

Preferowane są teksty w języku polskim i angielskim. Teksty niespełniające wymogów redakcyjnych będą odsyłane do poprawki. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i przeredagowywania tekstu.

WSKAZÓWKI REDAKCYJNE

1. Tekst należy pisać w pliku szablonie (do pobrania na: http://www.wsb.torun.pl/wwwTorun/bibliotekaTor_oferta_wydawnicza.xml). Tabele, rysunki, wykresy – wyłącznie czarno-białe, w wersji edytowalnej, maks. wysokość 170 mm, szerokość 125 mm, pliki w Excelu i Corel Draw należy dołączyć dodatkowo jako odrębne pliki źródłowe.
2. Kursywą wyróżnia się cytaty oraz tytuły, np. książek, sprawozdań, aktów prawnych, artykułów. Kursywą należy wyróżniać terminy, które się definiuje w tekście po raz pierwszy, oraz obcojęzyczne wyrażenia. Inne wyróżnienia należy zaznaczać wytłuszczeniem, jeśli to konieczne.
3. Przy tytułach tabel i ilustracji obowiązuje numeracja oraz konsekwentne stosowanie równoważników zdań. Podpisy do tabel umieszcza się nad nimi, stosując skrót: Tab. 1. Podpisy do ilustracji (rysunków, schematów) zamieszcza się pod nimi, stosując skrót: Rys. 1. Zawsze podaje się pełne in-

formacje o źródle pod tabelami, ilustracjami. Tabele i ilustracje należy umieścić w tekście najbliższej miejsca, w którym jest o nich mowa.

4. Przytoczone po raz pierwszy nazwisko w tekście poprzedza się całym imieniem, po raz kolejny inicjałem. Można spolszczać nazwy instytucji, które mają polskie odpowiedniki.
5. Wszelkie użyte we wzorach oznaczenia literowe powinny być wyjaśnione w pierwszym miejscu ich występowania. Kursywą składa się: litery oznaczające liczby, wielkości zmienne i stałe oraz punkty geometryczne i oznaczenia funkcji, cyfry – pismem prostym. Numer wzoru podaje się w nawiasach po prawej stronie wzoru. Używa się następującego zapisu: ułamki: $\frac{3}{4}$, procent: 50%.
6. W tekstach używamy łącznika (np. Kwiatkowska-Szymanowska) oraz półpauzy, np. 10–20 (od–do).

PRZYPISY I LITERATURA

Każdy cytat powinien być opatrzony poprawnym przypisem z podaniem stron. Należy stosować opcję automatycznego wstawiania przypisów na dole strony. Stosuje się polskie skróty, np. tamże, dz. cyt., W:, i nast. Literatura w języku nielacińskim powinna podlegać transliteracji.

¹ Fischer P., *Begleitübungen zur Grundstufe 2*. Ismaning: Max Hueber Verlag; Warszawa: Warszawski Dom Wydawniczy, 1990, s. 37.

² Koziański J., Strategia personalna małego i średniego przedsiębiorstwa. W: Maślach P., Stankiewicz M.J. (red.), *Zarządzanie w XXI wieku. Kierunki zmian*. Toruń: Wydaw. WSB, 2010, s. 140.

³ Ciak J., Ewolucja systemu podatkowego w latach dziewięćdziesiątych w Polsce. *Roczniki Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu* 2001, nr 1, s. 189–200.

Jeśli w tekście przywołuje się strony WWW (bez cytatu i powołania na treść), to należy dodać przypis:

⁴ Wszystkie podane odesłania do stron internetowych przedstawiają wersję aktualną w dniu 15.02.2011 r.

W pozostałych wypadkach (gdy cytuje się fragment tekstu ze strony internetowej) należy podać dokładny adres strony, na której znajduje się cytowany fragment, oraz sporządzić przypis według wzoru:

Nazwisko, imię, *Tytuł* [on-line]. Kolejność wydania. Data wydania i aktualizacji [Data dostępu]. Tytuł fragmentu. Lokalizacja w obrębie dokumentu macierzystego (np. rozdział 1, strony). Warunki dostępu (adres WWW). ISBN*.

*obowiązkowe są tylko te elementy opisu, które są łatwo dostępne, co oznacza, że jeśli na cytowanej stronie WWW trudno znaleźć np. nazwę autora czy datę aktualizacji, to pomijamy je w przypisie.

⁵ Korporacje transnarodowe w procesie globalizacji. W: *Globalizacja przedsiębiorstw i gospodarki – skutki i znaczenie globalizacji* [on-line]. [Dostęp 15.02.2011]. Dostępny w World Wide Web: http://globalizacja.genialne.info/korporacje_transnarodowe.html.

⁶ Gosk I., *Finansowanie outplacementu ze środków PO KL* [on-line]. Warszawa: Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, 2009 [Dostęp 15.02.2011]. Dostępny w World Wide Web: http://www.bezrobocie.org.pl/files/1bezrobocie.org.pl/public/Raporty/090316_outplacement_w_POKL.pdf.

⁷ Huczek M., Socha I., Marketing wewnętrzny czynnikiem poprawy efektywności pracy biblioteki. *Biuletyn EBIB* [on-line]. 2002, nr 3 (32) [Dostęp 15.02.2011]. Dostępny w World Wide Web: <http://ebib.oss.wroc.pl/2002/32/huczek.php>. ISSN 1507-7187.

Spis wykorzystanych źródeł (literatura) powinien:

- zostać sporządzony w porządku alfabetycznym,
- obejmować wyłącznie pozycje przytoczone w tekście,
- uwzględniać podział na literaturę oraz akty prawne uporządkowane: według rangi, chronologicznie, czyli według daty uchwalenia (od najstarszych),
- zawierać pełen opis danej pozycji – jeśli opis dotyczy całej książki lub czasopisma, należy podać ISBN lub ISSN (przykłady poniżej), przy artykułach należy podać ich objętość (strony od–do).

Ćwiekowa J., *Mistrz i nauczyciel sztuki bibliotekarskiej*. W: *Śladami edukacji bibliotekarskiej*. Warszawa: Wydaw. SBP, 1995, s. 30–56.

Rachunkowość zarządcza [on-line]. 2008 [Dostęp 12.03.2009]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.rachunkowosc-zarzadcza.pl>.

Santorski J., Niemczycka K., *Emocje, charaktery i... geny*. Wyd. 2. Warszawa: Jacek Santorski & Co., 2004. ISBN 83-88875-87-6.

Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, tekst jedn. Dz.U. 2000, nr 54, poz. 654, z późn. zm.

Opracowała Beata Antczak-Sabala

